

LØGMANSSKRIVSTOVAN

Prime Minister's Office

Sammendrag af høringsvar som Færøernes landsstyre modtog til forslaget til ny retsplejelov for Færøerne

Høring

Lovforslaget har været sent i høring hos: Almanamálaráðnum (FO-socialministerium), Heilsu- og innlendismálaráðnum (FO-sundheds- og indenlandsministerium), Mentamálaráðnum (FO-kirke-, kultur- og undervisningsministerium), Uttanríkis- og vinnumálaráðnum (FO-udenlands- og erhvervsministerium), Fiskimálaráðnum (FO-fiskeriministerium), Samferðslumálaráðnum (FO-trafikministerium), Fíggjarmálaráðnum (FO-finansministerium), Føroya rætti (Færøernes ret), Føroya landfúta (Landfogden), Kriminolforsorgini (Kriminolforsorgen), Ríkisumboðnum (Rigsombuddet), Fróðskaparsetrinum (FO-universitet), TAKS (FO-skatteforvaltning), Dátueftirlitinum (FO-datatilsyn), Gjaldstovuni (FO-oppebørselskontor), Almannaverkinum (FO-socialforvaltning), Familjufyrisitingini, (FO-familieforvaltning), Barnaverndarstovuni (FO-børneværnskontor), Brúkaraumboðnum (FO-forbrugerombud), Sjóvinnustýrinum (FO-søfartsstyrelse), Umhvørvisstovuni (FO-miljøforvaltning), Vinnustovninum (FO-erhvervsstyrelse), Føroya Kommunufelag (Færøernes kommunesammenslutning), MEGD - Meginfelag teirra ið bera brek í Føroyum (FO-Handicaporganisation), Føroya advokatfelag (Færøernes Advokatsammenslutning), Føroya politistafelag (Færøernes Politisammenslutning), Amnesty International Føroya deild, Vinnuhúsinum (FO-Erhvervsorganisation for arbejdsgivere) og Føroysk Miðlafólk (Færøske Journalister).

Lovforslaget har også været til offentlig høring på Løgmannsskrivstovans hjemmeside i perioden 26. juli til 13. september 2019.

Disse havde ingen eller kun mindre bemærkninger til lovforslaget:

Almanamálaráðið, Mentamálaráðið, Uttanríkis- og vinnumálaráðið, Fiskimálaráðið, Fíggjarmálaráðið, Fútin, Ríkisumboðið, Almannaverkið, Brúkaraumboðið og Vinnuhúsið.

Føroya Politistafelag glædes over forslaget om at ændre § 762 om varetægtsfængsling, fordi det er den ændring, som de efterspurgte i en skrivelse til Lagmanden for 3 år siden. Politiforeningen er skuffede over, at der i § 138 er forslag om, at der også fremover skal være et krav, at Landfogden skal være uddannet jurist. De er også tvivlsomme om forslaget i kap. 107 om, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed (DUP)'s virksomhed også skal omfatte Færøerne.

Løgmannsskrivstovan var ikke enig med Politiforbundet om at ophæve uddannelseskravet til Landfogden eller deres tvivl om DUP'en.

MEGD - Meginfelag teirra ið bera brek í Føroyum glædes over, at lovforslaget på flere punkter understøtter FN-Handicapkonventionen og den Europæiske Menneskerettighedskonvention. MEGD påpeger, at der i § 190 står, at døve kan få tegnmålstolkning under behandlingen i retten, at der indsættes bestemmelser, som har til formål at forkorte sagsbehandlingstiden, lige som at anke i nævningsager også vil omfatte bedømmelsen af skyldspørgsmålet. MEGD peger på betydningen af, at alle borgere, som har et handicap, kan få en passende og værdig behandling, og at relevante fagpersoner med ekspertviden bliver tilkaldt, så handicappede i forløbet kan blive set, hørt og respekteret.

Amnesty International Føroya deild glædes over ændringerne om videre ret til bisidder, om at den Uafhængige Politiklagemyndighed (DUP) også skal behandle færøske sager, at der bliver bedre mulighed for at sikre beviser, og at det forhåbentligt vil være en nedgang af antal og længde af isolationsfængslinger på Færøerne. Amnesty håber, at ændringerne i retplejeloven vil medføre, at Rigsadvokaten ikke kun vil blive orienteret om og godkender varetægts- og isolationsfængslinger, men at statistik over varetægts- og isolationsfængslinger på Færøerne vil blive mere offentlig tilgængelig f.eks. i en årsberetning.

Amnesty berører forskellige forhold i forbindelse med varetægts- og isolationsfængslinger på Færøerne, og Amnesty påpeger, at de som er varetægtsfængslet bør få bedre forhold end i dag. Også oplyses, at isolation kan sammenlignes med tortur, og at tallene viser, at forholdsvis flere bliver isolationsfængslede på Færøerne end f.eks. i Danmark.

Løgmannsskrivstovan bemærkede, at det er alvorlige problemer, som Amnesty påviser, men at dette ikke skyldes reglerne i retsplejeloven. Dette er snarere noget, som bliver reguleret i loven om straffuldbyrdelse, som forventes at blive ajourført for Færøerne vedkommende inden for omkring ét år eller så. En anden årsag til de dårlige forhold i arresten er, at der kun findes én arrest på Færøerne, som derfor skal fungere både som varetægtsfængsel, åbent fængsel, lukket fængsel og Kriminalforsorg.

Familjufyrisitingin glædes over, at retsplejeloven bliver ajourført. Familjufyrisitingin spørger, om det kun er dommeren, som efter § 480 kan have samtaler med børn. Der påvises, at det er vigtigt at børn bliver hørt, og at det er sagkyndige, som har samtaler med børn. Familjufyrisitingin glædes også over, at aftaler om forældremyndighed og aftaler om samvær nu kan tvangsfuldbyrdes.

Løgmannsskrivstovan bemærkede, at reglen i § 480 er baseret på hovedreglen i § 183 om, at retten afgør, hvordan og af hvem et barn under 15 år skal afhøres. Efter denne regel er det dommeren, som har samtale med børn i sager om lov om forældremyndighed og samvær, men dommeren kan også anmode en børnesagkyndig om at tale med barnet. Dette er samme retstilstand som er gældende i dag.

Føroya Kommunufelag glædes over, at kommunerne vil få en aktiv rolle i det nye kredsråd, og de mener, at den kommunale repræsentationen efter § 144 er fornuftig, samtidig som §§ 145-147 giver hver enkelt kommune og lokalområdet mulighed for at medvirke i arbejdet i kredsrådet.

Kommunufelagið anbefalede at slette formuleringen “anden egnet person” i § 230, stk. 3, som angår, hvem retten kan tilkalde i forbindelse med afhøring af børn under 15 år. Kommunufelagið henviser til, at børneværnstjenesterne med deres socialfaglige viden varetager denne opgave i dag, og kommunerne ønsker, at det ikke bør være uklart, hvem der skal have den betydningsfulde opgave at tage sig af et barn, når det bliver afhørt.

Løgmannsskrivstovan bemærkede, at reglerne i § 762 om videoafhøring og i § 873 om at tilbageholde person under 15 år, som er under mistanke, er bestemmelser som regulerer strafferetsplejen og vedrører straffesager. Reglen i § 594 er om det tilfælde, når det er nødvendigt at få Fogedretten at tvangsfuldbyrde forældremyndigheden eller samværsretten. I disse tilfælde drejer det sig om så alvorlige sager for et barn, at det er en selvfølge, at repræsentant for børneværnstjenesten også skal deltage, således som det også er bestemt i loven.

Reglen i § 230, stk. 3 angår alle tilfælde, når et barn skal vidne i en borgarlig sag. Hovedreglen er, at retten afgør, hvordan og hvem der skal afhøre et barn under 15 år. I nogle tilfælde vil forklaringen ikke på samme måde som de i §§ 594, 762 og 873 nævnte tilfælde have betydning for barnets personlige situation; barnet er ikke part, under mistanke eller forurettede i sagen; det skal kun fortælle om noget, som det har oplevet, set eller hørt. Det kan være i en færdselssag eller lign. Ofte vil retten vælge at bede en repræsentant for børneværnstjenesten om at møde med barnet, men det kan også være tilfælde, hvor det ikke bliver vurderet at være nødvendigt, og at retten anser, at det er tilstrækkeligt, at andre så som forældre, værge, socialrådgiver, sygeplejerske, psykologur o.lign. møder med barnet. Men henvisning til foranstående mente Løgmannsskrivstovan, at det ikke var nødvendigt at slette formuleringen “anden egnet person” i § 230, stk. 3, eftersom det ikke altid er nødvendigt, at kun repræsentanter for børneværnstjenesten kan møde med barnet, når det skal afhøres som vidne i en retssag.

Føroya Advokatfelag oplyser, at de er enige i, at reglerne for advokater bliver de samme som i Danmark. Vedrørende reglerne om møderet for landsretten er det vigtigt for advokaterne, at de får en rimelig frist at tilpasse sig til de nye regler, og at det i overgangsbestemmelserne bestemmes, hvornår de nye regler for advokaterne træder i kraft.

Løgmannsskrivstovan bemærkede, at der i § 1098, stk. 5 og 6 i lovforslaget fremgår, at advokater får en frist på 5 år at tilpasse sig til de nye regler om møderet for landsretten i henhold til § 173 og møderet for Højesteret i henhold til § 174.

**Rigslovsindstilling
om
ikrafttræden for Færøerne af
Retsplejelov for Færøerne**

Det indstilles til rigsmyndighederne, at sætte i kraft for Færøerne forslag til Retsplejelov for Færøerne, som er vedlagt som bilag 1.

I Tinganesi, 2. januar 2020

Sign.

Bárður á Steig Nielsen
lagmand

Lagtingssag nr. 13/2019